

Date despre Titu Maiorescu si opera sa - a a treia parte

Ironia trebuie asociata fara indoiala spiritului filosofic, cata vreme este expresia unei anumite atitudini in fata fenomenalului, receptat in conditia relativitatii sale. "Ironia junimistilor - scrie I. Negoitescu - pentru ca era asadar de natura filosofica, a luat forma acelui scepticism schopenhauerian care, la Maiorescu, s-a cristalizat in complexul sau de superioritate creator, iar la Eminescu in pesimismul lui, congenital intretinut si vizionar" (Istoria literaturii romane).

In sfarsit, "Junimii" ii este caracteristic spiritul critic, criticismul junimist dezvoltandu-se in numele adevarului si vizand, in egala masura, problemele limbii (in special etimologismul latinizant), falsele valori literare ori lipsa de consistenta a unei culturi caracterizate prin bine-cunoscuta sintagma "forme fara fond".

"O cercetare critica asupra poeziei romane de la 1867"

Ideile estetice ale lui Titu Maiorescu se concretizeaza in doua importante articole: O cercetare critica asupra poeziei romane de la 1867 si Comediile d-lui Caragiale.

Publicat in revista "Convorbiri literare" (1867), articolul O cercetare critica asupra poeziei romane de la 1867 este alcatuit din doua parti.

Prima parte a articolului, Conditie materiala a poeziei, are ca punct de plecare ideea ca, asemenea artei, poezia exprima frumosul, spre deosebire de stiinta care, zice Maiorescu, "se ocupa" de adevar. Diferenta dintre adevar si frumos este ca adevarul "cuprinde numai idei", in timp ce frumosul "cuprinde idei manifestate in materie sensibila".

In aceasta situatie, o conditie esentiala a artei este de a avea un material in care / prin care aceasta "sa-si realizeze obiectul".

Spre deosebire de sculptura sau pictura, poezia "nu afla in lumea fizica un material pentru scopurile ei". Acest material, subliniaza Maiorescu, trebuie cautat "in constiinta noastra", el nefiind altceva decat imaginile reproduse "ce ni le desteapta auzirea cuvintelor poetice". Pentru Titu Maiorescu, sunt cuvinte poetice acele cuvinte care pot reproduce "acea imagine materiala" din care s-au nascut. Patru sunt mijloacele prin care poetul reuseste "a sensibiliza gandirea cuvintelor": alegerea cuvintului celui mai putin abstract, utilizarea adjectivelor, a adverbilor, a "epitetelor ornante" (care, determinand cuvantul, ii limiteaza gradul de abstractiune), urmeaza apoi "personificarile obiectelor nemiscatoare sau prea abstracte" si a calitatilor si actiunilor. In sfarsit, cel de-al patrulea mijloc vizeaza "comparatiunea, metafora, tropul in genere".